

Strategia Rozwoju Federacji Patriotycznej na lata 2026–2028

(projekt dokumentu strategicznego – wersja do przyjęcia uchwałą władz Federacji)

1. Wstęp i diagnoza środowiskowa

Federacja Patriotyczna działa jako środowisko branżowe organizacji zaangażowanych w edukację historyczną i patriotyczną, opiekę nad miejscami pamięci, współpracę ze środowiskami kombatanckimi oraz działania na rzecz Polonii.

Przeprowadzona diagnoza ankietowa, dla 100 organizacji z obszaru działań patriotycznych i historycznych, wskazuje, że trzon branży stanowią małe, lokalne ngo, 95% z budżetem do 100 tys. zł, niemal bez zatrudnienia (poza 2 podmiotami), z istotnymi deficytami infrastruktury (biuro ma 34%, brak siedziby jako bariera u 60%). Największą barierą jest stabilność finansowania (98%), a kluczowe potrzeby to: wiedza o stabilnym finansowaniu (98%), nowoczesna promocja (89%) oraz integracja i wzajemne wsparcie (45%), przy jednoczesnej potrzebie poprawy współpracy z instytucjami publicznymi (35%).

Strategia 2026–2028 odpowiada na te potrzeby poprzez zbudowanie i realizację 6 programów, które rozwijają dotychczasowe kierunki Federacji: minigranty jako mechanizm wzmacniania aktywności oddolnej, budowę finansowania pozadotacyjnego i przygotowanie do 1,5%, oraz produkty wspólne (np. Baza Grobów Powstańców Styczniowych, akcja Rodacy-Bohaterom, jako narzędzie pamięci i edukacji).

Wnioski strategiczne z wykonanej diagnozy (szczegółowe podsumowanie stanowi załącznik do dokumentu)

Federacja powinna pełnić rolę branżowej infrastruktury rozwoju, czyli łączenie kompetencji, narzędzi, standardów, sieci współprac, a nie wyłącznie platformy wymiany informacji. Priorytetem ma być stabilizacja finansowa i profesjonalizacja ngo, bo mikro-organizacje działają głównie wolontariacko i projektowo. Silnym atutem jest zdolność Federacji do uruchamiania programów skalujących wpływ (np. minigranty, bazy danych pamięci, kampanie).

2. Tożsamość strategiczna Federacji (2026–2028)

Wizja (stan docelowy)

Silne, profesjonalne i współpracujące środowisko patriotyczno-historyczne, zdolne do trwałego finansowania działań, skutecznej komunikacji społecznej oraz długofalowej opieki nad dziedzictwem i edukacją historyczną w Polsce i poza jej granicami.

Misja (rola Federacji)

Federacja Patriotyczna wzmacnia branżę organizacji patriotyczno-historycznych poprzez:

- rozwój instytucjonalny i poszukiwanie nowych źródeł finansowania,
- budowę merytorycznej współpracy z administracją publiczną,
- wymianę doświadczeń i partnerstw w kraju i za granicą,
- działania naukowe, edukacyjne i wydawnicze.

Wartości i zasady działania

- Wiarygodność i transparentność (standardy etyczne i finansowe).
- Współpraca ponad podziałami (redukcja tarć środowiskowych).

- Służba publiczna (miejsca pamięci, edukacja, wolontariat).
- Profesjonalizacja przy zachowaniu lokalnego charakteru (narzędzia „dla małych ngo”).

3. Cele strategiczne 2026–2028

1. Stabilizacja i odporność finansowa branży
2. Wzrost jakości komunikacji i widoczności działań patriotyczno-historycznych
3. Sprawniejsza współpraca środowiska z instytucjami publicznymi i samorządami
4. Silna sieć i produkty wspólne Federacji (edukacja/pamięć/bazy)

4. Programy strategiczne (2026–2028)

Na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych, ale także dyskusji podczas licznych spotkań branżowych, przygotowano plan wdrożeń programów dla środowiska jako strategia działań Federacji Patriotycznej i aktualnych potrzeb środowiska, dla którego Federacja powstała.

Program I. Stabilizacja finansowa mikro-NGO

1. Akademia Fundraisingu Branżowego (cykl szkoleń: portfel konkursów, darowizny, sponsorzy lokalni, zbiórki, odpłatność/1,5%).
2. Doradztwo (konsultacje planów finansowych, budżetów, rozliczeń).
3. Branżowy kalendarz naborów, biblioteka opisów i budżetów.

Program II. Promocja, komunikacja i marka branży

1. Pracownia Komunikacji (social media, wideo, storytelling historyczny, PR lokalny).
2. Pakiet szablonów (posty, relacje, noty prasowe, prezentacje, identyfikacja wolontariuszy).
3. Kampanie (2-3 rocznie) w kanałach Federacji, wzmacniające zasięg działań członków.

Program III. Centrum Usług Wspólnych

1. Biblioteka procedur i wzorów (wolontariat, umowy, RODO, dokumentacja projektowa, sprawozdawczość).
2. Helpdesk branżowy (pytania formalne/rozliczeniowe/komunikacyjne).
3. Wspólne narzędzia (rekomendacje, ewentualnie wspólne licencje tam, gdzie to uzasadnione).

Program IV. Integracja środowisk i partnerstwa (sieciowanie)

1. Forum Branżowe (min. 4 spotkania online/rok + 1 stacjonarne/rok).
2. Grupy tematyczne (miejsca pamięci, edukacja, kombatan ci, Polonia, archiwa).
3. Mentoring

Program V. Standard współpracy z JST i instytucjami publicznymi

1. Model współpracy JST–NGO (wzory porozumień, zasady udostępniania infrastruktury, patronaty, konsultacje).
2. Pakiet argumentów i danych: korzyści społeczne (edukacja obywatelska, integracja, wolontariat, dziedzictwo).

Program VI. Produkty wspólne Federacji: pamięć, edukacja, bazy i publikacje

Federacja rozwija projekty o zasięgu ogólnopolskim i transgranicznym, np. Baza Grobów Powstańców Styczniowych (mapa, GPS, zdjęcia, dane). Tworzy Akademię Wiedzy na swoim portalu, dzieli się praktycznym doświadczeniem.

1. Rozwój baz/produktów cyfrowych (standard danych, jakość, bezpieczeństwo).
2. Produkty edukacyjne (scenariusze, mikro-pakiety dla szkół i lokalnych wydarzeń).
3. Kampanie i publikacje (kontynuacja praktyk wydawniczych, edukacyjnych i informacyjnych Federacji).

5. Harmonogram wdrożenia i zarządzanie

2026 – Fundamenty i uruchomienie usług

- uruchomienie Centrum Usług Wspólnych (biblioteka wzorów + helpdesk),
- start Akademii Fundraisingu + doradztwo ,
- start Pracowni Komunikacji i pakietu szablonów,
- powołanie grup tematycznych i cyklu Forum Branżowego,

2027 – Skalowanie i standaryzacja współpracy

- rozszerzenie doradztwa finansowego i komunikacyjnego,
- wdrożenie Modelu współpracy JST–NGO,
- uruchomienie mentoringu na szerszą skalę,
- 2 kampanie ogólnopolskie wzmocnione kanałami Federacji.

2028 – Utrwalenie i trwałość

- utrwalenie cykli szkoleniowych i usług,
- stabilny cykl minigrantów jako narzędzie aktywizacji i doposażenia (Federacja już pełni rolę operatora konkursów małych grantów).
- finalizacja i publikacja „Strategii 2029+” w oparciu o ewaluację 2026–2028.

Struktura zarządcza

1. Zarząd Federacji – odpowiedzialny za realizację strategii, zatwierdzanie planów rocznych i budżetów (w zgodzie z ramami statutowymi Federacji).
2. Koordynatorzy regionalni – liderzy wdrożenia, przedstawiciele organizacji członkowskich (konsultacje programów, priorytetów i standardów)

Material przygotowano w ramach projektu „Ponad podziałami – Wzmocnienie Federacji Patriotycznej” umowa nr 5/PROO/1a/2023”, realizowanego przez Federację Patriotyczną ze środków NIW-CRSO w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 PROO